

RAN - 1802070101010001

RAN-1802070101010001**M.Ed. (Sem. I) Examination November - 2023****101 PCC : Philosophy of Education****Time: 3 Hours]****[Total Marks: 70****સૂચના : / Instructions**

(૧)

નીચે દર્શાવેલ નિશાનીવાળી વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી.
Fill up strictly the details of signs on your answer book

Name of the Examination:

M.Ed. (Sem. I)

Name of the Subject :

101 PCC : Philosophy of Education

Subject Code No.: 1802070101010001

Seat No.:

Student's Signature

- (2) Marks of each question is shown on right side.
(3) Give the answer in 300 to 400 words of question 3 to 5.

પ્રશ્ન:૧(અ) પ્રશ્ન નીચે આપેલ વિકલ્પો પૈકી સાચો જવાબ આપો.

૧૦

૧. જ્ઞાનના સ્ત્રોતો કયા છે? જવાબ: _____
(અ) શાસ્ત્રપ્રમાણ (બ) તર્ક
(ક) શાસ્ત્રપ્રમાણ અને તર્ક (ડ) આ પૈકી કોઈ નહીં.
૨. કેળવણી અને તત્ત્વજ્ઞાન એક સિક્કાની બે બાજુ છે. જવાબ: _____
(અ) રોસ (બ) ક્રિશ્તે
(ક) હેગલ (ડ) આ પૈકી કોઈ નહીં.
૩. શિક્ષણ શા માટે? જવાબ: _____
(અ) સ્વ (બ) વિજ્ઞાન
(ક) મૂલ્યો (ડ) આ પૈકી બધાં જ
૪. જ્ઞાનોન ડ્યુઈ ભારતીય ચિંતક છે. જવાબ: _____
(અ) વિધાન સાચું (બ) વિધાન ખોટું
(ક) કઈ કહી શકાય નહીં (ડ) આ પૈકી કોઈ નહીં.

૫. ગીતામાં કેટલા અધ્યાય છે? જવાબ: _____
 (અ) ૧૨ (બ) ૧૮
 (ક) ૭૦૦ (ડ) આ પૈકી કોઈ નહીં.
૬. ખ્રિસ્તીદર્શનનું આધાર સ્તંભ કયું છે? જવાબ: _____
 (અ) મોક્ષ (બ) પ્રેમ
 (ક) સેવા (ડ) પ્રેમ અને સેવા
૭. નીચે પૈકી કોણ આદર્શવાદી નથી? જવાબ: _____
 (અ) કોમેનિયસ (બ) ગાંધીજી
 (ક) રુસો (ડ) આ પૈકી કોઈ નહીં.
૮. પ્રકૃતિવાદી શિક્ષણની વિશેષતા કઈ છે? જવાબ: _____
 (અ) બાળકેન્દ્રી (બ) પુસ્તકકેન્દ્રી
 (ક) શિક્ષકકેન્દ્રી (ડ) આ પૈકી બધાં જ
૯. વ્યવહારવાદના સિદ્ધાંત શું છે? જવાબ: _____
 (અ) માનવતાવાદમાં વિશ્વાસ (બ) પ્રયોગોમાં વિશ્વાસ
 (ક) પરિવર્તનમાં વિશ્વાસ (ડ) આ પૈકી બધાં જ
૧૦. અસ્તિત્વવાદની શૈક્ષણિક ક્ષેત્રની મર્યાદા કઈ છે? જવાબ: _____
 (અ) બાળકની સ્વતંત્રતા
 (બ) મૂલ્યો માનવ સર્જિત છે.
 (ક) બાળકની સ્વતંત્રતા અને મૂલ્યો માનવ સર્જિત છે.
 (ડ) આ પૈકી કોઈ નહીં.

(બ) ગમે તે પાંચના ૩૦ થી ૪૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો.

૧૦

૧. તત્વજ્ઞાનની બે વ્યાખ્યા આપો.
૨. જહોન ડ્યુઈનો ટૂંકો પરિચય આપો.
૩. માનવતા માટેનું શિક્ષણ એટલે શું?
૪. પ્રકૃતિવાદનો અર્થ અને અંતિમ સત્ય જણાવો.
૫. વ્યવહારવાદ અનુસાર જ્ઞાનનું સ્વરૂપ જણાવો.
૬. વાસ્તવવાદ અનુસાર શિસ્તનો પરિચય આપો.
૭. અસ્તિત્વવાદના ચિંતકોની યાદી આપો.

પ્રશ્ન:૨	ગમે તે પાંચના ૧૫૦ થી ૧૮૦ શબ્દોમાં જવાબ આપો.	૨૦
	૧. શિક્ષણ અને તત્વજ્ઞાનના સંબંધને સ્પષ્ટ કરતાં ચાર મુદ્દા વર્ણવો.	
	૨. શિક્ષણનો પશ્ચિમી દ્રષ્ટિકોણ વર્ણવો.	
	૩. શિક્ષણ સ્વ અને સમાજ માટે સમજાવો.	
	૪. શિક્ષણ નૈતિકતા અને આઘત્મિકતા માટે જરૂરી છે. વિધાન સમજાવો.	
	૫. ગીતાનો પરિચય આપી જ્ઞાન આધાર સ્તંભને સ્પષ્ટ કરો.	
	૬. અસ્તિત્વવાદ અનુસાર જ્ઞાનનું સ્વરૂપ અને મેળવવાની રીત વર્ણવો.	
	૭. માનવતાવાદનો ઉદ્ભવ વર્ણવો.	
પ્રશ્ન:૩	તત્વજ્ઞાનની સંકલ્પના આપી ચિંતનાત્મક કાર્યની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	૧૦
	અથવા	
પ્રશ્ન:૩	તત્વમીમાંસાનો અર્થ આપી પ્રશ્નોની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	૧૦
પ્રશ્ન:૪	રવિન્દ્રનાથ ટાગોરના શિક્ષણ દર્શનની ચર્ચા કરો.	૧૦
	અથવા	
પ્રશ્ન:૪	આદર્શવાદનું તત્વદર્શન, જ્ઞાનનું સ્વરૂપ અને જ્ઞાન પ્રાપ્તની રીતની ચર્ચા કરો.	૧૦
પ્રશ્ન:૫	ઈસ્લામદર્શનનો પરિચય આપી શિક્ષણ વ્યવસ્થાની વિસ્તૃત ચર્ચા કરો.	૧૦
	અથવા	
પ્રશ્ન:૫	ઉપનિષદનું સ્વરૂપ અને શૈક્ષણિક ચિંતન વર્ણવો.	૧૦

ENGLISH VERSION

Ques. 1(A) Give the correct answer from the options of question.	10
1. What are the sources of knowledge? Ans : _____	
(a) Scripture Proportion (b) Logic	
(c) Scripture Proportion and logic (d) None of these	
2. Education and philosophy are two sides of the same coin. Ans : _____	
(a) Ross (b) Fische	
(c) Hegel (d) None of these	

3. Why education? Ans : _____
(a) Self (b) Science
(c) Values (d) All of these
4. John Dewey is an Indian thinker. Ans : _____
(a) The statement is true (b) The statement is false
(c) Which cannot be said (d) None of these .
5. How many chapters(Adhyay) are there in the song? Ans : _____
(a) 12 (b) 18
(c) 700 (d) None of these.
6. What is the foundation pillar of Christianity? Ans : _____
(a) Salvation (b) Love
(c) Service (d) Love and service
7. Who among the following is not an idealist? Ans : _____
(a) Comenius (b) Gandhiji
(c) Rousseau (d) None of these
8. What is the specialty of naturalistic education? Ans : _____
(a) Child Center (b) Book Centre
(c) Teacher Center (d) All of these
9. What is the principle of pragmatism? Ans : _____
(a) Faith in humanism (b) Faith in experiments
(c) Belief in change (d) All of these
10. What are the limits of existentialism to the academic field?
Ans : _____
(a) Freedom of the child
(b) Values are man-made.
(c) Freedom and values of the child are man-made,
(d) None of these.

- (B) **Answer any five in 30 to 40 words.** **10**
1. Give two definitions of philosophy.
 2. Give a brief introduction to John Dewey
 3. What is education for humanity?
 4. Explain the meaning and ultimate truth of naturism.
 5. State the nature of knowledge according to pragmatism.
 6. Introduce discipline according to realism.
 7. List the existentialist thinkers.
- Ques. 2 Answer any five in 150 to 180 words.** **20**
1. Describe four points the relationship between education and philosophy.
 2. Describe the western perspective of education.
 3. Explain education for self and society.
 4. Education is essential for morality and spirituality. Explain the statement.
 5. Introducing Gita and explain the pillar Gyan.
 6. Describe the nature and mode of acquisition of knowledge according to existentialism.
 7. Describe the origin of humanism.
- Ques. 3** Give the concept of philosophy and discuss in detail about Speculative function. **10**
- OR**
- Ques. 3** Give the meaning of Metaphysics and discuss the questions in detail. **10**
- Ques. 4** Discuss Rabindranath Tagore's philosophy of education. **10**
- OR**
- Ques. 4** Discuss the philosophy of idealism, the nature of knowledge and the mode of acquiring knowledge. **10**
- Ques. 5** Give an introduction to Islamic philosophy and discuss the education system in detail. **10**
- OR**
- Ques. 5** Describe the nature and educational thought of the Upanishads. **10**
-